Сборник съдебна практика

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (десети състав)

29 април 2025 година*

„Жалба за отмяна — Защита на личните данни — Становище на Европейския комитет по защита на данните относно валидното съгласие в контекста на моделите за съгласие или за плащане, прилагани от големите онлайн платформи — Член 64, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/679 — Акт, който не подлежи на обжалване — Недопустимост — Отговорност — Вреда — Причинно-следствена връзка — Жалба, явно лишена от всякакво правно основание“

По дело T-319/24,

Meta Platforms Ireland Ltd, установено в Дъблин (Ирландия), представлявано от H.-G. Kamann, F. Louis, M. Braun, A. Vallery, avocats, P. Nolan, B. Johnston, D. Breatnach, L. Joyce, solicitors, D. McGrath, E. Egan McGrath, SC, S. Horan и H. Godfrey, barristers,

жалбоподател,

срещу

Европейски комитет по защита на данните, представляван от I. Vereecken, M. Gufflet, C. Foglia и N. Peris Brines, в качеството на представители, подпомагани от G. Ryelandt, E. de Lophem, P. Vernet и G. Haumont, avocats,

ответник,

ОБЩИЯТ СЪД (десети състав),

състоящ се от: O. Porchia, председател, L. Madise (докладчик) и S. Verschuur, съдии,

секретар: V. Di Bucci,

предвид изложеното в писмената фаза на производството, по-специално:

– жалбата, подадена в секретариата на Общия съд на 27 юни 2024 г.,

– възражението за недопустимост, повдигнато от Европейския комитет по защита на данните с отделна писмена молба, подадена в секретариата на Общия съд на 18 септември 2024 г.,

* Език на производството: английски.

– становището на жалбоподателя по възражението за недопустимост, подадено в секретариата на Общия съд на 31 октомври 2024 г.,

– молбите за встъпване на Съвета на Европейския съюз, на Европейския парламент и на Chamber of Progress, подадени в секретариата на Общия съд съответно на 19 септември, 1 и 2 октомври 2024 г.,

постанови настоящото

Определение

1 С жалбата си жалбоподателят, Meta Platforms Ireland Ltd (наричано по-нататък „Meta“), иска, от една страна, на основание член 263 ДФЕС да се отмени Становище 8/2024 на Европейския комитет по защита на данните (наричан по-нататък „ЕКЗД“) от 17 април 2024 г. относно валидното съгласие в контекста на моделите за съгласие или за плащане, прилагани от големите онлайн платформи (наричано по-нататък „обжалваното становище“), а от друга страна, на основание член 268 ДФЕС — обезщетение за вредите, които твърди, че е претърпял в резултат на това становище.

Обстоятелствата по спора

2 Обжалваното становище е прието от ЕКЗД на основание член 64, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119 г., 2016 г., стр. 1) по искане на три надзорни органа в областта на защитата на личните данни, а именно Datatilsynet (орган за защита на данните, Норвегия), Autoriteit Persoonsgegevens (орган за защита на данните, Нидерландия) и Hamburgische Beauftragte für Datenschutz und Informationsfreiheit (комисар по защита на данните и свобода на информацията на Хамбург, Германия). Тези органи искат да получат становище по въпроса при какви обстоятелства и при какви условия прилаганите от „големите онлайн платформи“ практики, изразяващи се в предоставяне на ползвателите на избор между, от една страна, съгласие за обработване на лични данни за поведенческа реклама и от друга страна, плащане на възнаграждение за ползване на услугата, без личните им данни да се обработват за тази цел (наричани по-нататък „моделите за съгласие или за плащане“), могат да се считат за отговарящи на изискването за валидно съгласие по смисъла на Регламент 2016/679.

3 В обжалваното становище ЕКЗД предоставя списък с елементи, които трябва да се преценяват във всеки отделен случай, за да се определи дали администраторът по смисъла на член 4, точка 7 от Регламент 2016/679 трябва да се счита за „голяма онлайн платформа“ за целите на това становище, като същевременно подчертава, че този списък не е изчерпателен и тези елементи не се прилагат кумулативно. Тези елементи включват привличането на голям брой субекти на данни като ползватели, пазарната позиция на предприятието, броя на субектите на данни, обема на обработваните данни или географския обхват на дейността по обработване. Уточнява се, че понятието „онлайн платформа“ може да обхваща, без да се ограничава до, „онлайн платформи“, както са определени в член 3, буква и) от Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година относно единния пазар на цифрови услуги и за

изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 2022 г., стр. 1), и че „големите онлайн платформи“ също могат да бъдат администратори на „много големи онлайн платформи“, както са определени в член 33, параграф 1 от същия регламент, или на „контролиращи достъпа предприятия“, както са определени в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2022 година за достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор и за изменение на директиви (ЕС) 2019/1937 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за цифровите пазари) (ОВ L 265, 2022 г., стр. 1).

4 По същество в обжалваното становище ЕКЗД посочва, че когато от ползвателите се иска да дадат съгласие за обработването на личните им данни с цел да им се изпращат поведенчески реклами, това съгласие е валидно, ако бъде дадено при спазване на принципите и правилата, установени в Регламент 2016/679. По-специално, то трябва да бъде изразено свободно, конкретно, информирано и недвусмислено и да се отнася до обработването на данни, извършено при спазване на принципите на необходимост, пропорционалност, ограничение на целите, свеждане на данните до минимум и добросъвестност. ЕКЗД подчертава, че преценката на компетентните национални надзорни органи спазени ли са тези условия, трябва да се извършва във всеки отделен случай.

5 ЕКЗД приема, че в повечето случаи една „голяма онлайн платформа“ като посочената в обжалваното становище няма да може да спази изискванията за валидно съгласие, ако предлага на ползвателя единствено „двоичния“ избор между това да даде съгласието си за обработването на лични данни за поведенческа реклама или да плати възнаграждение, за да може да се ползва от съответната услуга, без да получава поведенческа реклама. ЕКЗД посочва, че когато разработват „алтернативен вариант“ на услугата, основана на поведенческа реклама, големите онлайн платформи следва да обмислят възможността да предложат на ползвателите „равностоен вариант“, който не включва плащане на възнаграждение. Ако обаче те решат да поискат възнаграждение за достъп до „равностойния вариант“, те следва да обмислят и възможността да предложат допълнителен, безплатен и несъдържащ поведенческа реклама вариант, придружен например от форма на реклама, включваща обработването на малък (или нулев) брой лични данни, като например контекстуалната реклама, целевата реклама по избрани от ползвателя теми или общата реклама. Според ЕКЗД обстоятелството дали администраторът предлага безплатно, или не друг вариант, който не съдържа поведенческа реклама, в повечето случаи има значителни последици за преценката валидно ли е съгласието, по-специално що се отнася до въпроса дали субектът на данни може да откаже или да оттегли съгласието си, без това да доведе до вредни последици за него.

6 По отношение на последната точка ЕКЗД посочва по-специално, че е важно размерът на исканото възнаграждение за платения вариант на услугата да не е от естество да попречи на субектите на данни да направят свободен избор и да откажат да дадат съгласието си. Той подчертава, че личните данни не могат да се считат за стока, с която може да се търгува, и че правото на защита на тези данни е право, което се прилага спрямо всички, независимо от плащането на възнаграждение или от финансовото положение. Вреда може да възникне и когато субектите на данни, които не са съгласни, не платят възнаграждението и по този начин услугата им бъде отказана, особено когато услугата играе съществена роля в тяхното ежедневие или по отношение на участието им в социалния живот или когато е от определящо значение за достъпа до професионални мрежи.

7 От друга страна, ЕКЗД посочва, че е необходимо също така да се вземат предвид позицията на администратора и правомощията, с които той разполага спрямо субекта на данни. Ако в даден случай е налице явна неравнопоставеност между първия и втория, възможно е субектът на данни да се почувства принуден да вземе решение, което в противен случай не би взел. ЕКЗД добавя, че когато субектът на данни е изправен пред модел за съгласие или за плащане, той следва да бъде свободен да избере конкретната(ите) цел(и) на обработване на данните, с коя(и)то е съгласен, а не да бъде задължен да даде съгласието си за набор от цели.

8 Обжалваното становище съдържа и съображения относно условията, при които съгласието на ползвателя, дадено пред големите онлайн платформи в контекста на моделите за съгласие или за плащане, свързани с поведенческата реклама, може да се приеме за информирано, конкретно и недвусмислено.

Искания на страните

9 Meta моли Общия съд:

– да отмени изцяло обжалваното становище или, при условията на евентуалност, релевантните части от него,

– на основание на извъндоговорната отговорност на Европейския съюз:

  – да разпореди на ЕКЗД да вземе всички мерки за преустановяване на нарушението, извършено в резултат на приемането на обжалваното становище, включително като оттегли обжалваното становище,

  – да разпореди на ЕКЗД да му изплати обезщетение за вредите, които е претърпяло вследствие на обжалваното становище,

  – да разпореди на страните, в срок от три месеца, считано от датата на постановяване на решението на Общия съд, да уведомят същия за размера на обезщетението, получено по споразумение,

  – да разпореди, при липса на споразумение, в същия срок страните да представят пред Общия съд изложение на своето становище със съответните цифрови данни,

  – да обяви, че обжалваното становище няма основание да налага изискване за допълнителна безплатна алтернатива,

  – да разпореди всяка друга форма на обезщетение, която намери за подходяща и която е в съответствие с основните принципи на извъндоговорната отговорност, които са общи за правото на държавите членки, включително обезщетение в натура и декларативно решение,

– да осъди ЕКЗД да заплати съдебните разноски.

10 Във възражението си за недопустимост, повдигнато на основание член 130, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд, ЕКЗД моли Общия съд:

– да отхвърли жалбата за отмяна като недопустима,

– да отхвърли искането за извъндоговорна отговорност като недопустимо,

– да осъди Meta да заплати съдебните разноски.

11 В становището си по възражението за недопустимост Meta моли Общия съд:

– да отхвърли възражението за недопустимост,

– да не се произнася по съдебните разноски.

От правна страна

12 По силата на член 130, параграфи 1 и 7 от Процедурния правилник по искане на ответника Общият съд може да се произнесе с определение по недопустимостта, без да разглежда спора по същество. Освен това съгласно член 126 от същия правилник, когато искът или жалбата е явно лишен(а) от всякакво правно основание, Общият съд може във всеки един момент, без да провежда докрай производството, да реши да се произнесе с мотивирано определение.

13 В настоящия случай, тъй като намира, че делото е достатъчно изяснено от доказателствата по преписката, Общият съд решава да се произнесе, без да провежда докрай производството.

По искането за отмяна

14 ЕКЗД повдига възражение за недопустимост на искането за отмяна, тъй като, от една страна, обжалваното становище не било обжалваем акт, а от друга страна, Meta не било нито пряко, нито лично засегнато от обжалваното становище.

15 Що се отнася до първото основание за недопустимост, ЕКЗД твърди, че обжалваното становище не поражда никакви правни последици по отношение на Meta. Той посочва, че становищата, приети на основание член 64 от Регламент 2016/679, се различават от решенията със задължителен характер, предвидени в член 65, параграф 1 от същия регламент, доколкото нямат собствени правни последици. В това отношение член 64, параграф 7 от посочения регламент предвиждал единствено, че компетентните надзорни органи трябва „в най-голяма степен [да] взема[т] предвид“ тези становища и само евентуално последващо решение със задължителен характер би могло да обвърже надзорния орган със съдържанието на такова становище.

16 Най-напред, Meta твърди, че наличието на недопустимост на жалба за отмяна на становище на ЕКЗД, издадено на основание член 64, параграф 2 от Регламент 2016/679, би застрашило автономията на правото на Съюза. Всъщност, позовавайки се на такова становище, субектите на данни можели да предявят иск пред съдилищата на държави — страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), които не са членки

на Съюза и в които Регламент 2016/679 се прилага по силата на посоченото споразумение. Тези съдилища обаче не можели да сезират Съда на Европейския съюз с преюдициален въпрос за преценка на валидността на това становище на основание член 267 ДФЕС, което криело риск от противоречие при тълкуването и прилагането на правото на Съюза. Следователно трябвало от самото начало да може да се упражни контрол за законосъобразност на такова становище в рамките на разглеждането на жалба за отмяна пред съда на Съюза, което позволява еднакво прилагане на правото в цялото ЕИП.

17 По-нататък, в становището си по възражението за недопустимост Meta твърди, че ако жалбата му за отмяна бъде обявена за недопустима, това би довело до нарушаване на правото му на ефективна съдебна защита, закрепено в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз. ЕКЗД използвал формално необвързващ инструмент, за да наложи правила, насочени конкретно към Meta, като се опитал да избегне прекия контрол от страна на съда на Съюза. Поради това жалбата за отмяна позволявала да се осигури спазването на това право.

18 Накрая, Meta посочва, че въпреки формата си обжалваното становище поражда задължителни правни последици. Всъщност ЕКЗД de facto имал възможността да принуди националните надзорни органи да спазват становище, прието на основание член 64, параграф 2 от Регламент 2016/679, като за тази цел приеме решение със задължителен характер, както е предвидено в член 65, параграф 1, буква в) от същия регламент. Фактите показвали, че ЕКЗД възнамерява да наложи вижданията си на Data Protection Commission (орган за защита на данните, Ирландия), който е водещият орган за разглеждане на случаите, засягащи Meta. Самият начин на съставяне на обжалваното становище показвал, че свободата на преценка на надзорните органи и свободата на самооценка на големите онлайн платформи са изключително ограничени или дори липсват. Положението в настоящия случай било различно от това по делото, по което е постановено определение от 9 юли 2019 г., VodafoneZiggo Group/Комисия (T-660/18, EU:T:2019:546), на което се позовава ЕКЗД и в което се разглежда становището на Европейската комисия, дадено в рамките на европейската консултационна процедура, предвидена в Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, 2002 г., стр. 33; Специално издание на български език, глава 13, том 35, стр. 195), последно изменена с Директива 2009/140/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година (ОВ L 337, 2009 г., стр. 37). Всъщност обжалваното становище било издадено в рамките на „механизма за съгласуваност“, установен в Регламент 2016/679, а не в рамките на консултационна процедура. Meta добавя по същество, че като не е съобразено с преценката на Съда, дадена в постановеното по преюдициално запитване решение от 4 юли 2023 г., Meta Platforms и др. (Общи условия за използване на социална мрежа) (C-252/21, EU:C:2023:537), в точка 150 от което не е изключена възможността за законосъобразност на моделите за съгласие или за плащане от гледна точка на Регламент 2016/679, обжалваното становище поражда задължителни правни последици за него.

19 Съгласно постоянната съдебна практика предвидената в член 263 ДФЕС жалба за отмяна може да се подава срещу всички актове, приети от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, независимо от техния характер или форма, които целят да произведат задължително правно действие, което може да засегне интересите на жалбоподателя, като измени съществено неговото правно положение (вж. в този смисъл решения от 11 ноември 1981 г., IBM/Комисия, 60/81, EU:C:1981:264, т. 9, и от 18 ноември 2010 г., NDSHT/Комисия, C-322/09 P, EU:C:2010:701, т. 45 и цитираната съдебна практика).

20 За да се определи дали даден акт поражда задължителни правни последици, следва да се съобрази същността на този акт и въпросните последици да се преценят с оглед на обективни критерии като съдържанието на акта, като евентуално се държи сметка и за контекста на приемането му и правомощията на издалата го институция (вж. решение от 20 февруари 2018 г., Белгия/Комисия, C-16/16 P, EU:C:2018:79, т. 32 и цитираната съдебна практика).

21 Що се отнася до съдържанието на обжалваното становище, както е видно от резюмето, направено в точки 4—8 по-горе, този акт предоставя схема за анализ на моделите за съгласие или за плащане на големите онлайн платформи с оглед на правилата, установени в Регламент 2016/679 относно валидното съгласие, като припомня на надзорните органи аспектите, които трябва да проверяват. В него ЕКЗД многократно посочва, че анализът трябва да се извършва във всеки отделен случай.

22 Действително в обжалваното становище ЕКЗД визира положението, при което голяма онлайн платформа не би предложила на ползвателя неплатена алтернатива на даването на съгласие за обработване на лични данни за поведенческа реклама, а само платена алтернатива, и посочва, че в повечето случаи има риск това положение да доведе до невалидност на такова съгласие, ако бъде дадено. В обжалваното становище обаче ЕКЗД отбелязва, че тази преценка зависи от редица фактори, сред които значението на въпросната услуга за социалния или професионалния живот на ползвателите и цената на платената алтернатива. Посочва и различни възможности за неплатени алтернативи.

23 От друга страна, както отбелязва Meta, макар в обжалваното становище да се използват формулировки като „следва“, „не следва“ или „в повечето случаи“, пасажите, съдържащи тези формулировки, разглеждани в светлината на целия документ, изглежда, призовават по-скоро за задълбочено обмисляне на решенията, които всяка голяма онлайн платформа би могла да предложи на ползвателите като алтернатива на даването на съгласието им за получаване на поведенческа реклама, отколкото за осъждане на общо основание на модела за съгласие или за плащане, приложим за тези платформи. Така например точки 180 и 181 от обжалваното становище, които са част от заключителната му част и са изтъкнати от Meta, следва да се разглеждат заедно със следващата точка от него, в която са припомнени всички елементи, които трябва да се вземат предвид, за да се определи дали съгласието, дадено на голяма онлайн платформа в рамките на модел за съгласие или за плащане, е валидно.

24 Следователно съдържанието на обжалваното становище не позволява да се приеме, че то е предназначено само по себе си да породи задължителни правни последици.

25 От друга страна, фактът, че обжалваното становище било прието, докато различни надзорни органи са разглеждали моделите за съгласие или за плащане на големи онлайн платформи, по-специално този, възприет от Meta, сам по себе си не може да доведе до извода, че посоченото становище е със задължителен характер. Всъщност съществуват различни инструменти за постигане на съгласувано прилагане на Регламент 2016/679, както е предвидено в член 63 от него, някои от които са задължителни, а други — само консултативни.

26 В това отношение, както е видно от съображенията и от точки 7—12 от обжалваното становище, то е прието на основание член 64, параграф 2 от Регламент 2016/679. Съгласно тази разпоредба:

„Всеки надзорен орган, председателят на [ЕКЗД] или Комисията може да поиска разглеждането на въпрос с общо приложение или с последици в повече от една държава членка от [ЕКЗД] с цел получаване на становище, по-специално когато даден компетентен надзорен орган не изпълнява задълженията за взаимопомощ съгласно член 61 или за съвместни операции съгласно член 62“.

27 Обжалваното становище не е свързано с обстоятелства като предвидените в последната част от тази разпоредба, а се отнася до „въпрос с общо приложение“, а именно, както е посочено в точка 2 по-горе — при какви обстоятелства и при какви условия моделите за съгласие или за плащане на големите онлайн платформи могат да се считат за отговарящи на изискването за валидно съгласие по смисъла на Регламент 2016/679 (вж. точка 3 от обжалваното становище).

28 Противно на твърденията на ЕКЗД, Регламент 2016/679 не съдържа разпоредба, която да задължава надзорните органи „в най-голяма степен [да] взема[т] предвид“ становище, което е основано на член 64, параграф 2 от него. Визираното в параграф 7 от този член задължение „в най-голяма степен [да] взема[т] предвид“ становище на ЕКЗД, се прилага по отношение на становищата, издадени на основание параграф 1 от посочения член, които не се отнасят до общи въпроси, а до някои конкретни видове проекти за решения на надзорните органи, които трябва да бъдат предадени от тези органи на ЕКЗД в хода на производството по приемане на тези решения. Ако съответният надзорен орган не възнамерява да следва изцяло или частично становището, адресирано до него на това основание, той трябва да информира за това председателя на ЕКЗД, с което се задейства процедурата по приемане на решение със задължителен характер от страна на ЕКЗД, както е предвидено в параграф 8 от същия член. Такъв режим не е предвиден по отношение на становищата на ЕКЗД по общи въпроси, издадени на основание член 64, параграф 2 от Регламент 2016/679, каквото е обжалваното становище. Следователно последните са становища, с които не е обвързан нито един конкретен орган.

29 Несъмнено член 65, параграф 1, буква в) от същия регламент гласи, че ЕКЗД приема решение със задължителен характер, „когато компетентният надзорен орган не е поискал становището на [ЕКЗД] в случаите, посочени в член 64, параграф 1, или не се е съобразил със становището на [ЕКЗД], дадено по член 64“, и че „[в] този случай всеки засегнат надзорен орган или Комисията може да отнесе въпроса до [ЕКЗД]“. От друга страна, що се отнася по същество до становищата по общи въпроси, какъвто е настоящият случай, ако в рамките на производство за конкретно трансгранично обработване на данни водещият надзорен орган се отклони изцяло или частично от становище на ЕКЗД от този вид посредством проект за решение, който трябва да изготви на основание член 60, параграф 3 от Регламент 2016/679, тогава е възможно ЕКЗД да бъде принуден да преразгледа обсъждания въпрос, като приеме решение със задължителен характер на основание член 65, параграф 1, буква а) от същия регламент. И в двата случая обаче становището, прието на основание член 64, параграф 2 от Регламент 2016/679, каквото е обжалваното становище, само по себе си не представлява акт със задължителен характер, тъй като съдържащите се в него насоки могат, с оглед на правомощията на ЕКЗД, евентуално да се превърнат впоследствие в задължителни указания за надзорните органи само в рамките на последващо решение със задължителен характер. Фактът, подчертан от Meta, че такова

становище е един от инструментите на механизма за съгласуваност, предвиден в Регламент 2016/679, не променя нищо в това отношение. Всъщност този механизъм, точно както правилата за сътрудничество между надзорните органи, предвижда незадължителна консултативна фаза преди евентуалното приемане на решения със задължителен характер от страна на ЕКЗД.

30 От изложеното по-горе следва, че обжалваното становище не поражда задължителни правни последици спрямо трети лица.

31 Това важи a fortiori по отношение на Meta. Всъщност, дори ако то се намира в положението, което е предмет на разглеждане в обжалваното становище, доколкото в него липсва пълен анализ на случая на Meta — който трябва да бъде извършен, що се отнася до публичните органи, от компетентните надзорни органи — това становище при всички случаи не би могло да породи задължителни правни последици спрямо него и съществено да измени правното му положение.

32 Също така, ако Meta реши да приложи по собствена инициатива схемата за анализ, изложена в обжалваното становище, и да извлече съответните последици или ако ирландският орган за защита на данните по свое желание приложи тази схема за анализ, евентуално упражнявайки по отношение на Meta корективни правомощия съгласно член 58, параграф 2 от Регламент 2016/679, те ще направят това, без да са правно задължени по силата на обжалваното становище.

33 В това отношение подчертаният от Meta факт, че ирландският орган за защита на данните му е посочил, че счита, че е длъжен да вземе предвид обжалваното становище, позовавайки се на член 57, параграф 1, буква ж) от Регламент 2016/679, според който всеки надзорен орган си сътрудничи с други надзорни органи с оглед осигуряване на съгласувано прилагане на посочения регламент, не може да придаде на обжалваното становище задължителен характер, какъвто сам по себе си той няма и какъвто въпросното задължение за сътрудничество също не му предоставя. Всъщност задължението за сътрудничество с оглед прилагането на хармонизирана политика в рамките на Съюза не може да придаде задължителен характер на актовете на Съюза, които нямат задължителна сила, дори ако тези актове трябва да бъдат взети предвид (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 13 февруари 2014 г., Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, т. 27—32).

34 Освен това, противно на твърденията на Meta, вероятността за последващо приемане на решение със задължителен характер от страна на ЕКЗД, адресирано до компетентните надзорни органи, които биха разгледали възприетия от Meta модел за съгласие или за плащане, възпроизвеждащ изцяло или частично изложената в обжалваното становище схема за анализ, не е достатъчна, за да се приеме, че последното има изначално задължителен характер. Впрочем не е изключено въпросното конкретно разглеждане да доведе до преоценка в тази преписка на общите насоки, съдържащи се в обжалваното становище.

35 От друга страна, дори да се приеме, както твърди Meta, че обжалваното становище пренебрегва преценката на моделите за съгласие или за плащане, дадена от Съда в постановеното по преюдициално запитване решение от 4 юли 2023 г., Meta Platforms и др. (Общи условия за използване на социална мрежа) (C-252/21, EU:C:2023:537), предвид незадължителния му характер, това също не би могло да промени правното положение на Meta.

36 С оглед на всички изложени по-горе съображения следва да се направи извод, че обжалваното становище не представлява обжалваем от Meta акт.

37 Противно на твърденията на Meta, този извод не засяга правото му на ефективна съдебна защита, закрепено в член 47 от Хартата на основните права. Тъй като обжалваното становище не поражда задължителни правни последици, фактът, че то не подлежи на обжалване от Meta в рамките на жалба за отмяна, не може да представлява нарушение на правото му на ефективна съдебна защита. Съдържащите се в него съображения биха могли да засегнат пряко Meta само ако са възпроизведени в решение на надзорен орган или на юрисдикция на държава членка или на друга държава, която е страна по Споразумението за ЕИП. Ако случаят е такъв, тези решения могат да бъдат или ще бъдат предмет на преценка от юрисдикция, която отговаря на изискванията на посочения член.

38 Изводът, че обжалваното становище не представлява обжалваем от Meta акт, не може да бъде поставен под въпрос и от доводите на дружеството, че съдържанието на това становище би могло да се преценява по различен начин от юрисдикциите на държавите страни по Споразумението за ЕИП, които не са членки на Съюза, и от юрисдикциите на държавите членки на Съюза, които, за разлика от първите, могат да отправят преюдициални запитвания до Съда във връзка с това, което можело да засегне единството на правото на Съюза.

39 Всъщност такава вероятност е вътрешно присъща на системата, възприета в Споразумението за ЕИП с цел да се осигури правилното прилагане на приложимите по силата на това споразумение правила. Тази система се основава на два стълба: съответно за надзор и съдебен контрол, първият от които е приложим за държавите членки на Съюза, а вторият — за другите държави — страни по това споразумение. Що се отнася до последните, по-специално в член 108, параграф 2 от посоченото споразумение и в член 34 от Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на надзорен орган и съд (ОВ L 344, 1994 г., стр. 1) е предвидено, че Съдът на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) може да бъде сезиран от юрисдикция на тези държави, за да получи становище относно тълкуването на тези правила, и по-специално относно тълкуването на Регламент 2016/679. Така, ако бъде сезиран в този контекст, Съдът на ЕАСТ би могъл да посочи до каква степен счита, че съдържащите се в обжалваното становище съображения са в съответствие с посочения регламент. Той би могъл евентуално да посочи и че тези съображения нямат задължителен характер. Що се отнася до държавите — членки на Съюза, Съдът би могъл да бъде сезиран от юрисдикция на тези държави с оглед преценка на валидността на обжалваното становище. Всъщност, въпреки че член 263 ДФЕС изключва контрола на Съда в рамките на производство за отмяна по отношение на актовете, които нямат задължителни правни последици, съгласно член 267 ДФЕС той може да преценява валидността на такива актове, когато се произнася преюдициално (вж. решение от 15 юли 2021 г., FBF, C-911/19, EU:C:2021:599, т. 54 и цитираната съдебна практика).

40 Следва да се подчертае, че във всяка от многобройните области, уредени от Споразумението за ЕИП, може да възникне евентуална разлика в преценката на акт на Съюза от двете юрисдикции в края на тези производства. Ако се приемат съображенията на Meta, че за да се избегнат евентуални разлики в преценката, трябвало да се допусне жалба за отмяна на акт на Съюза, който няма задължителна сила, това би довело до пренебрегване и съществено нарушаване на условията за допустимост на жалбите за отмяна, както са определени в член 263 ДФЕС.

41 Следователно вероятността от засягане на единството на правото на Съюза, както сочи Meta, е потенциална неблагоприятна последица, свързана с факта, че по силата на международно споразумение правилата на Съюза се прилагат извън територията на неговите държави членки, в друга съдебна система. Тази потенциална неблагоприятна последица, която впрочем е взета предвид в Споразумението за ЕИП, предвиждащо в своя член 111 механизъм за уреждане на спорове, в който при необходимост участва и Съдът, не може да доведе до пренебрегване на правилата на Съюза в рамките на неговите граници.

42 От всички изложени по-горе съображения следва, че повдигнатото от ЕКЗД възражение за недопустимост трябва да бъде уважено и следователно исканията за отмяна, срещу които то е насочено, да бъдат отхвърлени като недопустими, без да е необходимо произнасяне по другото основание за недопустимост, изтъкнато от ЕКЗД.

По исканията за отговорност

43 ЕКЗД повдига и възражение за недопустимост на искането за отговорност, тъй като счита, че по същество то има тясна връзка с искането за отмяна, което трябва да се обяви за недопустимо.

44 Следва да се припомни, че съдилищата на Съюза имат право да преценяват според обстоятелствата във всеки конкретен случай дали доброто правораздаване оправдава отхвърлянето по същество на дадена жалба без предварително произнасяне по допустимостта ѝ. В настоящия случай от съображения за процесуална икономия най-напред следва да се разгледа основателността на искането за отговорност на Meta, без предварително произнасяне по допустимостта му, тъй като по изложените по-долу съображения то е явно неоснователно (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 26 февруари 2002 г., Съвет/Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, т. 51 и 52).

45 Meta твърди, че с приемането на обжалваното становище ЕКЗД е допуснал достатъчно съществено нарушение на правни норми, предназначени да му предоставят права. То би претърпяло с достатъчна сигурност неизбежна и предвидима вреда. Meta твърди, че голяма част от ползвателите на неговите приложения избирали неплатената алтернатива, която то било длъжно да им предложи по силата на обжалваното становище, в допълнение към избора между това да дадат съгласието си за получаване на поведенческа реклама или да платят, за да може да се ползват от съответната услуга, без да получават този вид реклама. Това водело до значително намаляване, от една страна, на неговите рекламни приходи от рекламодатели, които са готови да платят добра цена за позициониране на поведенческа реклама, но по-ниска цена за други видове реклама, и от друга страна, на приходите му от абонаменти без реклама от неговите ползватели. Дори обжалваното становище да имало само временен характер и да бъдело отменено в определен момент, Meta можело окончателно да загуби някои рекламодатели. От друга страна, съществувала пряка причинно-следствена връзка между обжалваното становище и твърдяната вреда, тъй като първото било определящата причина за второто. Всъщност ЕКЗД работел в посока това становище да може да се възприеме като притежаващо задължителен характер, и трябвало да се държи сметка за риска съдържанието му да бъде възпроизведено в решения със задължителен характер, приети от същия орган, или възприето от юрисдикции, по-специално тези на държавите от ЕАСТ, страни по Споразумението за ЕИП, които не биха могли да поставят на Съда преюдициални въпроси

за това валидно ли е то. В това отношение Meta повтаря по-специално доводите, изтъкнати в подкрепа на твърдението, че обжалваното становище поражда задължителни правни последици (вж. точка 18 по-горе).

46 На основание на извъндоговорната отговорност на Съюза и с оглед поправяне на твърдяната от Meta вреда дружеството иска да бъдат приети мерките, посочени в исканията му, изложени в точка 9, второ тире по-горе.

47 Съгласно постоянната съдебна практика Съюзът носи извъндоговорна отговорност по смисъла на член 340, втора алинея ДФЕС при кумулативното наличие на три условия, а именно противоправно поведение на институция, орган, служба или агенция на Съюза, наличие на вреда и причинно-следствена връзка между това поведение и твърдяната вреда (вж. в този смисъл решения от 4 юли 2000 г., Bergaderm и Goupil/Комисия, C-352/98 P, EU:C:2000:361, т. 39—42, и от 28 октомври 2021 г., Vialto Consulting/Комисия, C-650/19 P, EU:C:2021:879, т. 138).

48 Кумулативният характер на тези условия предполага, че след като едно от тях не е изпълнено, искът за обезщетение трябва да се отхвърли изцяло, без да е нужно да се разглеждат другите условия (вж. решение от 25 февруари 2021 г., Dalli/Комисия, C-615/19 P, EU:C:2021:133, т. 42 и цитираната съдебна практика). Освен това съдът на Съюза не е длъжен да проверява дали посочените условия са изпълнени в определен ред (решение от 9 септември 1999 г., Lucaccioni/Комисия, C-257/98 P, EU:C:1999:402, т. 13).

49 Най-напред следва да се разгледа условието, свързано с наличието на твърдяната вреда.

50 Що се отнася до това условие, важно е да се припомни, че вредата трябва да бъде „действителна и сигурна“. В замяна на това вреда, която е изцяло хипотетична и неопределена, не поражда право да се иска поправяне на вредите (вж. решение от 26 октомври 2011 г., Dufour/ЕЦБ, T-436/09, EU:T:2011:634, т. 192 и цитираната съдебна практика). Все пак условието за наличието на сигурна вреда е изпълнено, щом като вредата е неизбежна и предвидима с достатъчна сигурност, дори ако все още тя не може да бъде изчислена с точност (вж. решение от 3 декември 2015 г., CN/Парламент, T-343/13, EU:T:2015:926, т. 118 и цитираната съдебна практика).

51 Освен това жалбоподателят трябва да представи доказателства, за да се установи по-специално наличието на твърдяната вреда (вж. в този смисъл решения от 16 юли 2009 г., SELEX Sistemi Integrati/Комисия, C-481/07 P, непубликувано, EU:C:2009:461, т. 36 и цитираната съдебна практика, и от 8 ноември 2011 г., Idromacchine и др./Комисия, T-88/09, EU:T:2011:641, т. 25 и цитираната съдебна практика).

52 В случая твърдяната от Meta вреда се състои в намаляването на рекламните приходи и приходите от абонаменти, което според него е резултат от „изискването“ — за което твърди, че е предвидено в обжалваното становище — на ползвателите да се предложи неплатена алтернатива в допълнение към избора между, от една страна, да дадат съгласието си за получаване на поведенческа реклама и от друга страна, да платят, за да може да се ползват от съответната услуга, без да получават този вид реклама. Meta твърди, че ирландският орган за защита на данните „ще се почувства задължен“ да наложи такава алтернатива „под една или друга форма“, или ще трябва да го направи вследствие на приемането на решение със задължителен характер от ЕКЗД на основание член 65, параграф 1, буква в) от Регламент 2016/679.

53 Налага се констатацията, че тази вреда се основава, от една страна, на погрешно разбиране на обжалваното становище, което, както бе установено по-специално в точки 21 и 30 по-горе, по същество има за цел само да предостави схема за анализ на моделите за съгласие или за плащане на големите онлайн платформи с оглед на правилата, посочени в Регламент 2016/679 относно валидното съгласие, и не е предназначено само по себе си да породи задължителни правни последици. От друга страна, тя се основава на бъдещи и несигурни събития, тъй като решението на ирландския орган за защита на данните да приложи по собствена инициатива тази схема за анализ, или приемането от ЕКЗД на решение със задължителен характер в тази област са само вероятност.

54 Следователно условието за наличието на действителна и сигурна вреда не е изпълнено.

55 Освен това, що се отнася до свързаното с причинно-следствената връзка условие, то се отнася до наличието на достатъчно пряка връзка на причина и следствие между поведението на институцията, органа, службата или агенцията на Съюза и вредата, за която връзка жалбоподателят трябва да представи доказателства, така че посоченото поведение трябва да бъде основната причина за настъпването на вредата (вж. решение от 13 декември 2018 г., Европейски съюз/ASPLA и Armando Álvarez, C-174/17 P и C-222/17 P, EU:C:2018:1015, т. 23 и цитираната съдебна практика). С други думи, трябва да се провери дали посочената в конкретния случай незаконосъобразност е причинила пряко твърдяната вреда, за да се установи наличието на пряка причинно-следствена връзка между поведението, за което е упрекван Съюзът, и твърдяната вреда (решение от 20 януари 2010 г., Sungro/Съвет и Комисия, T-252/07, T-271/07 и T-272/07, EU:T:2010:17, т. 49).

56 В случая обаче очевидно не е установена такава връзка между обжалваното становище и твърдяната от Meta вреда. Всъщност от направения в точки 20—36 по-горе анализ следва, че обжалваното становище не поражда задължителни правни последици, с други думи, че то няма последици със задължителен характер. Следователно то не може да бъде достатъчно пряка причина за евентуалния спад на приходите, който Meta твърди, че очаква. Такава вреда би могла да произтече пряко от доброволното му поведение или от евентуални решения, които би се наложило да вземе, сред които и това да предложи на ползвателите неплатена алтернатива в допълнение към избора между, от една страна, да дадат съгласието си за получаване на поведенческа реклама и от друга страна, да платят, за да може да се ползват от съответната услуга, без да получават този вид реклама.

57 Следователно всички искания, направени във връзка с извъндоговорната отговорност на Съюза, трябва да се отхвърлят като явно лишени от всякакво правно основание, без да е необходимо да се разглежда условието, свързано с противоправното поведение, за което е упрекван ЕКЗД.

58 Поради това жалбата трябва да бъде отхвърлена изцяло.

59 При тези обстоятелства липсва основание за произнасяне по молбите за встъпване, подадени от Съвета на Европейския съюз, Европейския парламент и учреденото съгласно американското право дружество Chamber of Progress.

По съдебните разноски

60 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Meta е загубило делото, то следва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски в съответствие с искането на ЕКЗД.

61 Освен това съгласно член 144, параграф 10 от Процедурния правилник, ако, както в настоящия случай, производството по делото между главните страни бъде прекратено преди произнасянето по молба за встъпване, молителят и главните страни понасят направените от всеки от тях разноски във връзка с молбата за встъпване. Като се има предвид, че молбите за встъпване не са били връчени нито на Meta, нито на ЕКЗД и че при това положение те не са могли да направят разноски в това отношение, следва да се приеме, че Съветът, Парламентът и Chamber of Progress понасят направените от всеки от тях разноски във връзка с молбите за встъпване.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (десети състав)

определи:

1) **Отхвърля жалбата като частично недопустима и частично явно лишена от всякакво правно основание.**

2) **Липсва основание за произнасяне по молбите за встъпване, подадени от Съвета на Европейския съюз, Европейския парламент и учреденото съгласно американското право дружество Chamber of Progress.**

3) **Meta Platforms Ireland Ltd понася направените от него съдебни разноски, както и тези, направени от Европейския комитет по защита на данните.**

4) **Съветът, Парламентът и Chamber of Progress понасят направените от всеки от тях разноски във връзка с молбите за встъпване.**

Съставено в Люксембург на 29 април 2025 година.

Секретар
V. Di Bucci

Председател
O. Porchia